

ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA STOLECZNEGO WARSZAWY

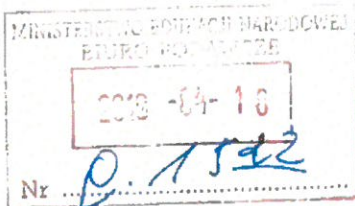
pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa
tel. 22 443 10 24, 22 443 10 25, faks 22 443 99 54
sekretariat.rkaznowska@um.warszawa.pl, www.um.warszawa.pl

BE-WKSP.0644.68.2019.RSO

Warszawa, 18 kwietnia 2019 r.

RPW/23273/2019 P
Data: 2019-04-18

Pani Anna Zalewska

Minister Edukacji Narodowej

Al. J. Ch. Szucha 25

00-918 Warszawa

Szanowna Pani Minister,

zwracam się z prośbą o zmianę przepisów dotyczących liczebności oddziałów specjalnych.

Zgodnie z § 6 ust. 6 rozporządzenia MEN z 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji szkół publicznych i publicznych przedszkoli Dz. U. z 2019 r. poz. 502), została utrzymana, wprowadzona w 2017 r., zasada łączenia uczniów z różną niepełnosprawnością w jednym zespole klasowym. Wspomniany zapis wyłącza jednak możliwość umieszczenia w jednym oddziale uczniów z niepełnosprawnością umiarkowaną lub znaczną bez niepełnosprawności sprzężonych z dziećmi z niepełnosprawnościami sprzężonymi. W dobie kładzenia maksymalnego nacisku na włączanie i integrację, szkoły specjalne staną się miejscem niepotrzebnej segregacji dzieci niepełnosprawnych.

W związku z powyższym dyrektorzy i nauczyciele szkół specjalnych zadają pytania:

- Dlaczego przy doborze uczniów do klasy nie jest brany pod uwagę poziom funkcjonowania ucznia, jego możliwości i potrzeby?
- Dlaczego uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym nie może uczyć się w tej samej klasie z uczniem z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym poruszającym się na wózku, słabosłyszącym, słabowidzącym i innymi?
- Dlaczego dzieci z autyzmem, które w wyniku pracy nauczycieli i specjalistów szkolnych oraz rodziców dokonały znaczących postępów w rozwoju społecznych muszą zerwać więzi ze swoimi kolegami i wrócić do segregacyjnego nauczania w klasie dla autystów?

2019-04-18

- Jak szkoły mają rozwiązać problem oddziałów dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w których w klasach jest jedno takie dziecko?
- Czy mają utworzyć jednoosobową klasę? Czy też będą musiały przenieść ucznia do innej szkoły, w której utworzony zostanie taki oddział?
- Czy bez znaczenia pozostaje fakt, że dziecko będzie musiało dojeżdżać do szkoły oddalonej od miejsca zamieszkania – mając w pobliżu szkołę specjalną?

Rozwiązania przyjęte w przepisach prawnych w praktyce oznaczają konieczność podziału istniejących zespołów klasowych po zakończeniu danego etapu edukacyjnego. Pragnę zwrócić uwagę, że utworzenie dodatkowych oddziałów stwarza szereg trudności, m.in.:

1. W przypadku ograniczonej przestrzeni szkolnej wymusza to zmianową pracę klas, a przy ramowym planie nauczania, gdzie przypada 40 godzin zajęć lekcyjnych i rewalidacyjnych w tygodniu, druga zmiana zajęć lekcyjnych musiałaby odbywać się w godzinach popołudniowych: od godz. 15 do 22.
2. Rozdzielanie kolegów z klasy po kilku latach wspólnej socjalizacji z powodu zróżnicowanej niepełnosprawności jest działaniem dyskryminującym i segregacyjnym. Dotyczy to również rodziców uczniów dzielonej klasy.
3. W niektórych szkołach będą musiały powstać oddziały jednoosobowe. Jeden uczeń oprócz godzin lekcyjnych dodatkowo będzie realizował 10 godzin zajęć rewalidacyjnych wg ramowego planu nauczania, co przy wydolności psychofizycznej dziecka niepełnosprawnego jest niemożliwe.
4. Kolejnym problemem jest absencja ucznia w klasie jednoosobowej i brak możliwości realizacji zajęć przez nauczycieli.
5. Tak małowliczne oddziały klasowe uniemożliwiają budowanie więzi społecznych wśród uczniów, ich wzajemnych relacji, możliwości komunikowania się z rówieśnikami, nabywanie szeroko rozumianych kompetencji społecznych - szczególnie w odniesieniu do uczniów ze sprzężoną niepełnosprawnością ze względu na autyzmem.
6. Obowiązek zapewnienia osobnego kształcenia dla absolwentów gimnazjów i absolwentów szkół podstawowych tj. konieczność tworzenia dla nich odrębnych oddziałów. W szkolnictwie specjalnym mamy więc do czynienia z podwójnym ograniczeniem – wynikającym z podbudowy i niepełnosprawności
7. Konieczność podziału klas oznacza również dwukrotnie zwiększenie, i tak już wysokich, kosztów kształcenia.
8. Organ prowadzący szkoły specjalne staje przed koniecznością znaczącego i nieuzasadnionego z punktu widzenia dobra dziecka zwiększenia nakładów finansowych kosztem ograniczenia oferty edukacyjnej i innych form wsparcia dla uczniów z niepełnosprawnościami.

Nie neguję potrzeby tworzenia oddziałów wyłącznie dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Jest jednak spora liczba dzieci, dla rozwoju których wskazane jest uczęszczanie do klasy z innymi, nieco sprawniejszymi kolegami. Praktyka wskazuje, że uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym są bardzo opiekuńczy wobec słabszych kolegów, nie izolują

ich od siebie i nie budują sztucznych i niepotrzebnych barier w kontaktach społecznych i wspólnych działaniach, a rozporządzenie odbiera im tę możliwość.

Obecnie samorządy terytorialne przygotowują się do przyjęcia do szkół ponadpodstawowych podwójnego rocznika, w szczególności starają się zapewnić dodatkowe pomieszczenia i kadre dla zwiększonej liczby uczniów. Ten problem jest również bardzo nabrzmiały w szkołach specjalnych, m.in. z powodu małej liczebności oddziałów klasowych oraz zwiększonego zapotrzebowania na kadre nauczycielską i wspomagającą. Przyjętą przez MEN regulacja nie pomaga, a utrudnia rozwiązanie problemu podwójnego rocznika w szkołach specjalnych.

Mając na uwadze powyższe, apeluję o dostosowanie przepisów do potrzeb uczniów z niepełnosprawnością i stworzenie możliwości organizacji kształcenia, wychowania i opieki w warunkach przyjaznych uczniom, a jednocześnie realnych do spełnienia, w szczególności o:

- przywrócenie możliwości edukacji w jednym oddziale uczniów z jedną niepełnosprawnością i niepełnosprawnościami sprzężonymi (pod warunkiem, że jedna z nich to niepełnosprawność, dla której został utworzony oddział),
- umożliwienie nauki w jednej klasie dzieciom z różnymi niepełnosprawnościami, bez wykluczenia dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym (pod warunkiem realizacji tej samej podstawy programowej),
- wprowadzenie zapisu umożliwiającego kontynuację nauki w tym samym oddziale, jeśli w trakcie etapu kształcenia zostało zmienione orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

Liczę na zrozumienie sytuacji uczniów z niepełnosprawnościami i pilne rozwiązanie wskazanych powyżej problemów poprzez nowelizację rozporządzenia.

Z poważaniem

Renata Kaznowska
ZASTĘPCA PREZYDENTA
M. ST. WARSZAWY
Renata Kaznowska